

Tilburg University

Centralist hoeft niet ontheven te worden van nachtdienst

Jellinghaus, S.F.H.

Published in:
Rechtspraak voor medezeggenschap

Publication date:
2012

Document Version
Publisher's PDF, also known as Version of record

[Link to publication in Tilburg University Research Portal](#)

Citation for published version (APA):
Jellinghaus, S. F. H. (2012). Centralist hoeft niet ontheven te worden van nachtdienst. *Rechtspraak voor medezeggenschap*, 19(8/9), 21-22.

General rights

Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.

- Users may download and print one copy of any publication from the public portal for the purpose of private study or research.
- You may not further distribute the material or use it for any profit-making activity or commercial gain
- You may freely distribute the URL identifying the publication in the public portal

Take down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

Centralist hoeft niet ontheven te worden van nachtdienst

1833

Een politieambtenaar wenst ontheven te worden uit het verrichten van nachtdiensten. De Centrale Raad van Beroep oordeelt op 19 januari 2012 dat het korps terecht kon besluiten om dit verzoek te weigeren. Er is gemotiveerd aangegeven dat zwaarwegend dienstbelang zich verzet tegen toewijzing van dit verzoek.

Barp; artikel 125 ter Ambtenarenwet; artikel 27 Wet op de ondernemingsraden. Centrale Raad van Beroep, 19 januari 2012, TAR 2012, nr. 95.

Feiten

Een politieambtenaar is werkzaam bij de meldkamer voor 28 uur per week. Zij verzoekt het korps om een volledige ontheffing om in de nachtdienst te werken. Dit in het kader van de kaderregeling zorg en arbeid. Op het moment dat zij het verzoek indient, beschikt ze al over een gedeeltelijke ontheffing. Deze hield in dat zij in plaats van 3,5 nachtdienst was belast met twee nachtdiensten in een periode van vier weken.

Het korps wijst het verzoek af. Daarbij wordt overwogen dat het aantal nachtdiensten al is verminderd. Verder verzet zwaarwegend dienstbelang zich tegen een verdere ontheffing. Het hierop volgende bezwaar wordt ongegrond verklaard. Het ingestelde beroep wordt door de rechtbank gegrond verklaard. Daarbij wordt onder meer overwogen dat onvoldoende is aangegeven waaruit het zwaarwegend dienstbelang bestaat. Hiertegen komt het korps in beroep bij de Centrale Raad van Beroep (CRvB).

Oordeel Centrale Raad van Beroep

De Centrale Raad van Beroep stelt vast dat het door de politieambtenaar voorgestane beleid ertoe zou leiden dat alle verzoeken om ontheffing uit de nachtdienst zouden moeten worden toegewezen. Dit leidt volgens de CRvB tot een onaanvaardbaar organisatorisch probleem. De rechtbank heeft dus ten onrechte aangegeven dat er geen zwaarwegend dienstbelang zou bestaan. Verder blijkt uit de overlegde gegevens voldoende dat er thans sprake is van zwaarwegend dienstbelang. Daarbij heeft de politieambtenaar onvoldoende aangegeven waarom van haar niet kan worden verlangd dat zij nachtdiensten verricht. Het beroep van het korps wordt dan ook gegrond verklaard. De politieambtenaar wordt in het ongelijk gesteld.

Aantekening

Het verrichten van onregelmatigheidsdiensten is vaak inherent aan een functie. Daarbij valt te denken aan de gezond-

heidssector en veiligheidsdiensten. Binnen organisaties worden daarbij vaak beleidslijnen uitgezet hoe hiermee om te gaan. Zo kan dat voor bepaalde groepen van werknemers, denk aan ouderen, te belastend zijn. Evenzo kunnen vanuit het goed (overheids)werkgeverschap hieraan eisen worden gesteld.

Een verzoek om ontheven te worden uit een verplichting die voortvloeit uit de functie, valt in principe, behoudens een andersluidende regeling, tot de beslissingsbevoegdheid van de overheidswerkgever. Dit wordt ook wel de discretionaire bevoegdheid genoemd. De wijze waarop de overheidswerkgever omgaat met deze vrijheid, kan worden vastgelegd in beleidslijnen. Wanneer deze bestaan, zal overeenkomstig dit beleid, behoudens bijzondere gevallen, moeten worden gehandeld.

Het vaststellen van roosters (waaronder de nachtelijke diensten) behoort tot het instemmingsrecht. Het betreft immers een werktijdenregeling. De ondernemingsraad die hiermee wordt geconfronteerd, zal dan los van de roosters sec, met name ook aandacht moeten besteden aan mogelijkheden om van het bestaande rooster af te wijken. Eventueel kan daarbij worden gedacht aan een bezwaren- en/of adviescommissie. Deze kan dan oordelen of al dan niet sprake is van een redelijk verzoek van de ambtenaar/werknemer.

De Arbeidstijdenwet geeft aan dat bij de inrichting van de roosters rekening wordt gehouden met de persoonlijke omstandigheden van de werknemer/ambtenaar. Echter, er zal ook rekening moeten worden gehouden met de belangen van de organisatie (het zogenoemde dienstbelang).

In de hier besproken zaak betreft het een meldkamer van de hulpdiensten, waarbij vanzelfsprekend ook in de nacht moet worden gewerkt. Het ligt dan met name op de weg van de ambtenaar/werknemer om aan te geven waar de zwaarwichtige reden in is gelegen. We zien vaak dat we het dan hebben over medische redenen, zoals het niet in de nacht kunnen werken op medisch advies. Persoonlijke redenen, denk aan contact met het gezin, hoeven dat meestal niet te zijn; het is immers inherent aan de functie die wordt vervuld. De ondernemingsraad is dan doorgaans degene die bij het opstellen van de roosters hiervoor een regeling kan treffen. Daarbij zullen wel allerlei belangen moeten worden afgewogen. Vergeet niet dat het creëren van veel uitzonderingen ertoe kan leiden dat het moeilijker wordt om een passend rooster te maken. Bovendien kan een dergelijk rooster ertoe leiden dat bepaalde groepen van mensen onevenredig zwaar worden belast. Daarbij valt te denken aan de situatie waarbij medewerkers buitengewoon veel nachtdiensten moeten draaien en als gevolg daarvan geen sociaal leven kunnen opbouwen. Het mes snijdt aan twee kanten.

Binnen het ambtenarenrecht zien we bovendien dat het overheidsorgaan veelal, behoudens relevante regelgeving, een besluit kan nemen, mits hij dit voldoende goed motiveert. De kracht van de motivering wordt doorgaans door de rechter slechts afstandelijk (marginaal) getoetst. Dat brengt met zich mee dat het voor een ambtenaar binnen het ambtenarenrecht vaak moeilijk procederen is. Daarenboven duurt een procedure ook lang. In deze kwestie werd in december 2008 een verzoek door de ambtenaar ingediend, terwijl de Centrale Raad van Beroep in januari 2012 een uitspraak heeft gedaan. Dan zijn de omstandigheden vaak weer gewijzigd. En gedurende deze procedure moet de betreffende ambtenaar gewoon in de nachtdiensten haar arbeid verrichten.

Let op

Binnen het ambtenarenrecht moet de ambtenaar binnen zes weken nadat hij kennis heeft genomen van het besluit schriftelijk bezwaar indienen bij het zogenoemde bevoegd gezag. Wanneer hij dit niet doet, wordt het besluit in principe onaantastbaar geacht. Ook wanneer mocht blijken dat het besluit fundamenteel onjuist is. Een ambtenaar moet dan ook goed op zijn/haar tellen passen. Uit de rechtspraak blijkt dat het besluit ook kan blijken uit bijvoorbeeld een loonspecificatie.